

Granskning av kommunens näringslivsarbete

Rapport

Trelleborgs kommun

KPMG AB

2020-05-12

Antal sidor 17

Trelleborgs kommun
Granskning av kommunens näringslivsarbete

2020-05-12

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	5
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Organisation	5
3.2	Styrande dokument	8
3.3	Jämförelser med andra kommuner	12
4	Slutsats och rekommendationer	16

1 Sammanfattning

KPMG har av Trelleborgs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens näringslivsarbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Granskningens syfte har varit att bedöma om kommunstyrelsens och arbetsmarknadsnämndens arbete avseende styrning och uppföljning av näringslivsarbetet bedrivs på ett ändamålsenligt vis. I syftet ingår också att bedöma om kommunstyrelsen i tillräcklig utsträckning vidtagit åtgärder för att komma tillrätta med tidigare påtalade brister inom kommunens näringspolitiska verksamhet.

Vår bedömning sedan förra granskningen är att roller och ansvar har tydliggjorts i arbetsmarknadsnämndens respektive kommunstyrelsens reglemente. Vi konstaterar att intervjuade upplever en tydlig roll- och ansvarsfördelning och ett välfungerande operativt arbete. Dock ser vi en risk för otydlig roll- och ansvarsfördelning eftersom ansvaret ligger på två nämnder. Utifrån våra intervjuer framgår att kommunstyrelsen och kommunledningen är involverade i arbetet med företagsetableringar vilket enligt organisationsschemat ligger under arbetsmarknadsnämndens ansvar. Vid tidpunkten för granskningen saknas även en uppföljning av näringslivsarbetet utifrån den nya organisationen och de mål och strategier som uttalats för arbetet för båda nämnderna. Eftersom organisation är så pass ny ser vi det som viktigt att det finns en kontinuerlig och strukturerad uppföljning för att säkerställa roller, ansvar och samordning av arbetet. Vi ser positivt på ambitionen om kvartalsvisa rapporteringar från arbetsmarknadsnämnden till KSAU som enligt de intervjuade ska påbörjas under våren.

Vår bedömning är även att kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden bör verka för att företagarnas upplevelse av samarbetet med kommunen är välfungerande utifrån de mål som uttalats av nämnderna för arbetet. Särskilt med tanke på att det är en ny organisation.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsens och arbetsmarknadsnämndens arbete avseende styrning och uppföljning av näringslivsarbetet i huvudsak bedrivs på ett ändamålsenligt vis. Vi bedömer att åtgärder vidtagits sedan revisionens granskning 2018 vad gäller att tydliggöra organisation och ansvar för kommunens näringslivsarbete och tillse att det finns tillräckliga resurser.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden att:

- Följa upp att roller och ansvar är tydliggjort mellan kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden i syfte att uppnå gemensamma mål då ansvaret är delat på två nämnder.
- Se över kommunens näringslivspolicy i syfte att anpassa den till nuvarande organisation för näringslivsarbetet.
- I enlighet med antagna mål för näringslivsarbetet verka för att utveckla Trelleborgs kommuns företagares upplevelse av samarbetet med kommunen i näringslivsfrågor.

Trelleborgs kommun

Granskning av kommunens näringslivsarbete

2020-05-12

- Säkerställa styrning och uppföljning av kommunens näringslivsarbete för att tillse följsamhet och åtgärder kopplat till näringslivspolicyn och antagna mål.

2 Inledning/bakgrund

KPMG har av Trelleborgs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens näringslivsarbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

En av Trelleborgs kommuns strategiska inriktningar, beslutade av kommunfullmäktige, är *Attraktivt näringsliv* utifrån vilken det har utvecklats två inriktningsmål:

- *Trelleborgs kommun ska vara ett aktivt val på den regionala bostadsmarknaden*
- *Trelleborg ska vara en attraktiv kommun för befintliga företag och nyetableringar*

År 2018 genomförde KPMG en granskning av näringslivsarbetet i kommunen där bedömningen var att kommunstyrelsen behöver stärka den samlade styrningen och uppföljningen av näringslivsarbetet för att säkerställa följsamhet och åtgärder kopplat till näringslivspolicyn och antagna mål. KPMG lämnade då följande rekommendationer:

- Stärka styrning och uppföljning av kommunens näringslivsarbete för att säkerställa följsamhet och åtgärder kopplat till näringslivspolicyn och antagna mål.
- Säkerställa bättre samordning mellan de nämnder och bolag som arbetar med näringslivsfrågor och tillse att det finns en ansvarig för arbetet, för att därigenom nå de mål som uttalats för kommunens näringslivsarbete

Från och med 2019 har det dessutom tillkommit en ny organisation och ansvarsfördelning för näringslivsarbetet där nu en del av ansvaret som tidigare legat på kommunstyrelsen har flyttats över till arbetsmarknadsnämnden

Revisorerna har under de senaste åren bevakat dessa frågeställningar och vill under 2020 genomföra en granskning för att undersöka huruvida den nya organisationens arbete avseende styrning och uppföljning av näringslivsarbetet bedrivs på ett ändamålsenligt vis.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsens och arbetsmarknadsnämndens arbete avseende styrning och uppföljning av näringslivsarbetet bedrivs på ett ändamålsenligt vis. Samt att bedöma om kommunstyrelsen i tillräcklig utsträckning vidtagit åtgärder för komma tillrätta med tidigare påtalade brister inom kommunens näringslivspolitiska verksamhet.

Granskningen avser besvara följande revisionsfrågor:

- Finns tydliga mål och uppdrag samt en näringslivsstrategi som är styrande för kommunens näringslivsarbete?
- Är roll- och ansvarsfördelningen tydlig?
- Har kommunstyrelsen säkerställt tillräckliga resurser för att bedriva ett aktivt och ändamålsenligt näringslivsarbete?

- Genomförs undersökningar av företagsklimatet i kommunen och om företagarna upplever att det finns ett tillfredsställande samarbete?
- Genomförs kontinuerlig uppföljning av näringslivsarbetet?
- Vilken återrapportering sker till kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden av kommunens näringslivsarbete?

Granskningen avser de kommunövergripande insatser som görs för att främja kommunens näringslivsarbete.

Granskningen avser kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden.

2.2 Revisionskriterier

Revisionskriterierna som ligger till grund för denna granskning är följande:

- Kommunallag kap. 6.
- Kommunfullmäktiges mål.
- Eventuella övriga interna beslut, policys och riktlinjer beslutade av kommunfullmäktige avseende kommunens näringslivsarbete.

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier
- Intervjuer med politiker, berörda tjänstepersoner och representanter för lokala företagsföreningar

Rapporten är faktakontrollerad av samtliga intervjuade.

3 Resultat av granskningen

3.1 Organisation

I samband med revidering av Trelleborgs kommuns samtliga nämnders reglementen genomfördes en omorganisation avseende ansvaret för kommunens näringslivsarbete¹.

I Arbetsmarknadsnämndens reglemente framgår det att nämnden har det operativa samordningsansvaret för kommunens näringslivsarbete. Arbetsmarknadsnämnden bereder ärenden och återrapporterar frågor som rör näringslivsarbetet till kommunstyrelsen.

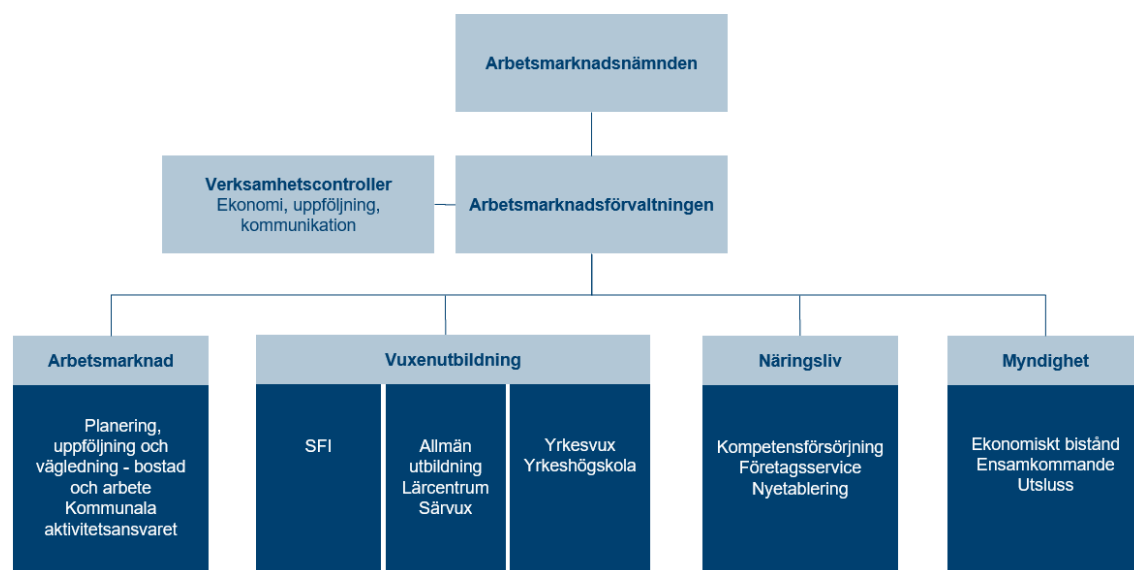
I Kommunstyrelsens reglemente framgår att man har det övergripande ansvaret för strategiska beslut och uppföljning av näringslivsfrågor. Före 2019 ansvarade

¹ Kommunfullmäktige 2019-06-17, § 174

kommunstyrelsen genom näringslivsutskottet för de uppgifter som nu åligger arbetsmarknadsnämnden.

Av våra intervjuer framgår att det inte finns någon operativ organisation kvar på kommunledningsförvaltningen som arbetar med näringslivsfrågor. Förutom övergripande ansvar för strategiska beslut och uppföljning är enligt intervjuer kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören fortsatt involverade exempelvis i samband med etablering av nya företagskontakter, en del som enligt arbetsmarknadsnämndens organisationsschema ingår i arbetsmarknadsnämndens ansvar.

Ett syfte med omorganisationen ska ha varit att söka synergieffekter genom att samla ansvaret för näringslivsfrågor under arbetsmarknadsnämnden som även fått ansvaret för vuxenutbildningen. Intervjuade upplever att roller och ansvar för näringslivsarbetet är tydligt och att det operativa arbetet fungerar väl.

Organisationsschema för arbetsmarknadsnämnden.

3.1.1 Enheten för näringsliv

I budgeten för 2019 går att läsa att arbetsmarknadsnämnden under 2019 förstärks med en egen enhet för näringsliv. Enligt intervjuer har enheten börjat utvecklas efter omorganisationen i juni 2019. Enheten har följande struktur i sitt näringslivsarbete:

Organisationsschema för enheten för näringsliv.

Enligt intervjuer består den nya organisationen delvis av personer som tidigare arbetade med näringslivsfrågor under kommunledningsförvaltningen. Arbetsmarknadsnämnden har även utökat verksamheten med bl.a. en näringslivsutvecklare som arbetar med företagsetablering. Enligt våra intervjuer har de resurser som tidigare legat under kommunstyrelsen flyttats över till arbetsmarknadsnämnden. Nuvarande resurser bedöms som tillräckliga för att kunna utföra uppdraget. Flera intervjuade upplever arbetet förbättras jämfört med den förra organisationen.

3.1.2 Återrapportering

Av våra intervjuer framgår att det under hösten 2019 inte skett någon formell eller dokumenterad återrapportering till kommunstyrelsen avseende det arbete som bedrivits vilket förklaras av att organisationen varit under uppbyggnad. Däremot har ett antal avstämningar mellan kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden samt deras bägge förvaltningar skett avseende utvecklingen av organisationen. Nämnddialoger mellan KSAU och arbetsmarknadsnämndens presidium sker månadsvis. Vidare rapporterar arbetsmarknadsförvaltningen löpande till arbetsmarknadsnämnden. Under 2020 är planen att kontinuerliga återrapporteringar av arbetsmarknadsnämndens arbete ska ske till kommunstyrelsen kvartalsvis.

3.1.3 Bedömning

Är roll- och ansvarsfördelningen tydlig?

Delvis. Vår bedömning är att roller och ansvar har tydliggjorts i arbetsmarknadsnämndens respektive kommunstyrelsens reglemente. Vi konstaterar att intervjuade upplever en tydlig roll- och ansvarsfördelning och ett välfungerande operativt arbete. Dock ser vi en risk för otydlig roll- och ansvarsfördelning eftersom ansvaret ligger på två nämnder. Utifrån våra intervjuer framgår att kommunledningen är involverade i arbetet med företagsetableringar vilket enligt organisationsschemat ligger under arbetsmarknadsnämndens ansvar. Det är därför av vikt att det finns en kontinuerlig och strukturerad dialog för att säkerställa roller, ansvar och samordning av arbetet. Framförallt med anledning av att organisationen befinner sig ett tidigt stadium.

Har kommunstyrelsen säkerställt tillräckliga resurser för att bedriva ett aktivt och ändamålsenligt näringslivsarbete?

En del av de som idag arbetar på enheten för näringsliv arbetade tidigare med näringslivsfrågor under kommunstyrelsen. Enligt intervjuade är nuvarande resurser tillräckliga för att kunna utföra uppdraget och att det skett en förbättring jämfört med före omorganisationen. Vår bedömning är att kommunstyrelsen har säkerställt tillräckliga resurser för ett aktivt och ändamålsenligt näringslivsarbete.

Vilken återrapportering sker till kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden av kommunens näringslivsarbete?

Arbetsmarknadsförvaltningen återrapporterar återkommande till arbetsmarknadsnämnden. Vid tidpunkten för granskningen kan vi konstatera att det saknats en strukturerad återrapportering från arbetsmarknadsnämnden till kommunstyrelsen men att så enligt uppgift ska ske kvartalsvis framöver under 2020 med start under våren. Vår bedömning är att organisationen bör utvärderas efterhand för att säkerställa ändamålsenlighet och följsamhet till antagna mål och policy. Vi ser positivt på ambitionen om kvartalsvisa rapporteringar från arbetsmarknadsnämnden till KSAU.

3.2 Styrande dokument

3.2.1 Näringslivspolicy 2017-2025

Näringslivspolicyn för Trelleborgs kommun beskriver det långsiktiga näringslivsarbetet i Trelleborgs kommun. De organisatoriska förändringar som skett sedan policyn antogs ligger i förflyttningen av ansvar från kommunstyrelsens näringslivsutskott till arbetsmarknadsnämnden och enheten för näringsliv. Det innebär att ansvarsfördelningen avseende det övergripande ansvaret för näringslivsfrågorna enligt policyn inte är uppdaterad efter att ansvaret förflyttats till arbetsmarknadsnämnden. Av policyn framgår dock att näringslivsperspektivet ska ses som en naturlig del av samtliga nämnders verksamhet. I relation till det fastslår samtidigt policyn att näringslivsarbetet är relevant för samtliga nämnder.

Näringslivspolicyn utgår från tre perspektiv förkortat *SKA* vilket står för att stimulera, kultivera och attrahera.

3.2.1.1 Arbetsmarknadsnämndens arbete utifrån näringslivspolicyn

Av vår dialog med tjänstemän på arbetsmarknadsförvaltningen framgår att enheten för näringsliv har organiserat sitt arbete utifrån perspektiven *SKA* och härleder sina aktiviteter till de olika perspektiven:

Stimulera: Innefattar bl.a. arbete med jobb åt unga, företagslots samt events och näringslivsfrukostar.

Kultivera: Arbete med bl.a. praktik och rekryteringsutbildningar och partnerbesök

Attrahera: Bl.a. drop in-verksamhet för företag, arbete med omvärldsanalyser som man delar med sig av till företag.

3.2.2 Mål och aktiviteter

Med kommunens övergripande vision som utgångspunkt har kommunfullmäktige beslutat om fyra strategiska inriktningar som beskriver kommunens viktigaste utvecklingsområden. För dessa strategiska inriktningar har strategiska inriktningsmål och effektmål tagits fram.

I Trelleborgs kommuns budget för 2020 är näringslivsarbetet en egen strategisk inriktning genom inriktningen "attraktivt näringsliv". Inom ramen för den strategiska inriktningen formuleras två inriktningsmål:

- Trelleborgs kommun ska vara ett attraktivt val på den regionala bostadsmarknaden.
- Trelleborgs kommun ska vara en attraktiv kommun för befintliga företag och nyetableringar.

Målen bryts ner i effektmål för berörda nämnder vilket framgår av respektive tabell nedan för arbetsmarknadsnämnden och kommunstyrelsen. På kommunövergripande nivå följs målen upp en gång per år, i årsredovisningen. På nämndnivå följs de mer konkreta effektmålen relaterade till de strategiska inriktningsmålen upp i både delårsrapporter och årsredovisning.

Kopplat till ovanstående mål arbetar både kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden efter särskilda indikatorer för effektmålen och med målvärden för de flesta av dessa indikatorer². Samtliga parametrar sammanställs i respektive tabell nedan.

3.2.2.1 Kommunstyrelsen

Av tabell nedan framgår att kommunstyrelsen har fyra effektmål kopplade till kommunfullmäktiges inriktning "Attraktivt näringsliv".

Inriktning	Inriktningsmål	Effektmål	Indikator	Målvärde ³
Attraktivt näringsliv	Trelleborgs kommun ska vara ett attraktivt val på den regionala bostadsmarknaden.	Kommunen har en effektiv strategi för att stärka sin positionering på den regionala bostadsmarknaden.	Antal regionala och nationella informations/marknadsförings aktiviteter av Kuststad 2025	25
			Nöjd Region-Index – Rekommendation	59
			Inflyttade till kommunen, antal (åldersuppdelat)	2 455
			Informationsindex för kommunens webbplats - Bygga och bo	84
		Kommunen	Nöjd region index - helheten	55

² För vissa av målen saknas målvärden. Enligt nämndernas verksamhetsplaner ska i det fallen komplettering ske senast i slutet av mars 2020.

³ Målvärdena är olika värden som kommunstyrelsen hoppas på att ha uppnått under 2020. Beroende på indikator kan värdet innebära en viss andel, antal eller indexvärde för det som vill uppnås.

Trelleborgs kommun
Granskning av kommunens näringslivsarbete

2020-05-12

		erbjuder, tillsammans med marknadens aktörer, attraktiva och hållbara boendemiljöer.	Nöjd Medborgar-Index - Miljöarbete	58
			Nöjd Region-Index - Bostäder	54
			Nöjd Medborgar-Index - Grönområden, parker och natur, medelbetyg (skala 0-10)	7,2
			Nöjd medborgarindex - helheten	52
		Kommunen arbetar effektivt och samordnat vilket bidrar till en god arbetsmiljö som lockar kompetent arbetskraft till kommunen.	Antal pendlare (kvot, in- och utpendlare)	2,5
			Antal egna uppsägningar	
			Antal sökande per utlyst tjänst.	
			Nöjdhet, medarbetare	
	Trelleborg ska vara en attraktiv kommun för befintliga företag och för nyetableringar.	Ett gott företagsklimat och kvalitativ service till befintliga och potentiella företag.	Antal deltagare vid kommunens årliga exploatersträff arrangerad inom projektet	50
			Nyregistrerade företag, antal/1000 invånare	5,2
			Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking	145
			Företagsklimat enl. ÖJ (Öppna jämförelser, Insikt) - Totalt - Information, NKI	72
			Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	72
		Kommunen verkar för hållbara affärer genom upphandling och inköp	Antal genomförda upphandlingar med sysselsättningskrav.	
			Antal genomförda dialoger med näringslivet gällande upphandling.	
			Andel hållbarhetsmärkta produkter som avropats i marknadsplatsen.	

Kommunstyrelsens mål och aktiviteter 2020, hämtad från verksamhetsplan 2020.

3.2.2.2 Arbetsmarknadsnämnden:

Nedan framgår de mål som arbetsmarknadsnämnden har arbetat fram utifrån inriktningen "Attraktivt näringsliv". Vid tidpunkten för granskningen hade ingen komplettering avseende målvärden genomförts.

Inriktning	Inriktningsmål	Effektmål	Indikator	Målvärde
Attraktivt näringsliv	Trelleborg ska vara en attraktiv kommun för befintliga företag och nyetableringar.	Näringslivet ska uppleva att de får en service av hög kvalitet.	Trelleborgs ska öka i Svenskt näringslivs ranking.	
			Antal nystartade företag per 1000 invånare.	
			Antal arbetsställen som växer.	
			Antal företagsetableringar.	
			Antal genomförda möten med företag/verksamheter.	
		Arbetsgivare i regionen har tillgång till rätt kompetens.	Antal utbildningsplatser erbjudna i samarbete med regionala näringslivet.	

Arbetsmarknadsnämndens mål och aktiviteter 2020, hämtad från verksamhetsplan 2020.

3.2.3 Måluppfyllelse

Av kommunstyrelsens årsanalys för 2019 framgår kommunstyrelsens måluppfyllelse avseende målet "Kommunen ska förbättra företagsklimatet". Där framgår att de planerade aktiviteterna avseende näringslivsarbetet genomförts som planerat trots att arbetsmarknadsförvaltningen tagit över ansvaret för det operativa arbetet. Enligt årsanalysen uppnåddes delvis målet om ett förbättrat företagsklimat 2019. Av de tre målandikatorer⁴ som kommunstyrelsen använder för att bedöma måluppfyllelsen

⁴ Indikatorerna var: "Antal nystartade och nyetablerade företag per 1 000 invånare (SCB), företagens bedömning av kommunens service (SKR), företagens bedömning av företagsklimatet (Svenskt näringsliv)

uppnåddes inte önskat målvärde för någon av indikatorerna. Dock gjordes ingen mätning för indikatorn "företagarnas bedömning av den kommunala servicen" med anledning av att sammanställningen, vilken görs av SKR, inte var färdigställt vid tidpunkten för kommunstyrelsens årsanalys. Enligt årsanalysen är förhoppningen att de nya inriktningsmålen som ligger till grund för kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämndens mål 2020 ska bidra till ett ökat fokus på Trelleborgs näringsliv för den kommunala verksamheten.

3.2.4 Kommentar/ bedömning

Finns tydliga mål och uppdrag samt en näringslivsstrategi som är styrande för kommunens näringslivsarbete?

Baserat på vår genomgång av relevanta styrdokument går det att konstatera att det finns mål för kommunens näringslivsarbete samt en näringslivsstrategi i och med näringslivspolicyn som sträcker sig från 2017 fram till 2025. Trots att den togs fram innan omorganisationen kan vi konstatera att arbetsmarknadsnämnden har utformat sitt arbete utifrån policyn. Vi ser dock en risk för otydlig ansvarsfördelning då policyn är utformad utifrån att kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för näringslivsarbetet i kommunen. Vår bedömning är därför att näringslivspolicyn bör anpassas till nuvarande organisation. Vi noterar även att det vid tidpunkten för granskningen inte fanns några målvärden kopplade till arbetsmarknadsnämndens mål. Vi bedömer att arbetsmarknadsnämnden bör säkerställa att så sker för att skapa goda förutsättningar för uppföljning av verksamheten

Genomförs kontinuerlig uppföljning av näringslivsarbetet?

Som tidigare nämnts ska återrapportering av näringslivsarbetet enligt plan ske kvartalsvis under 2020. Utöver det sker uppföljning i samband med nämndernas årsanalys där uppföljning av måluppfyllelsen görs. Dock har det vid tidpunkten för granskningen inte genomförts någon strukturerad och dokumenterad uppföljning av näringslivsarbetet utöver de aktiviteter kopplat till angivna mål som genomförts.

3.3 Jämförelser med andra kommuner

3.3.1 Svenskt Näringsliv

Svenskt Näringsliv⁵ genomför årligen en omfattande enkätundersökning som riktar sig till företagare i landets kommuner. Företagarna får betygsätta 12 olika områden som är av betydelse för företagande. Svenskt Näringsliv rankar landets kommuner utefter de svar som enkäten ger. De olika 12 olika faktorerna viktas olika tungt. Till viktningen kommer även statistik från SCB och UC⁶ där 6 olika faktorer som anses viktiga för företagande presenteras.

⁵ www.foretagsklimat.se/trelleborg/ranking

⁶ Affärs- och kreditinformationsföretag

Trelleborgs kommun

Granskning av kommunens näringslivsarbete

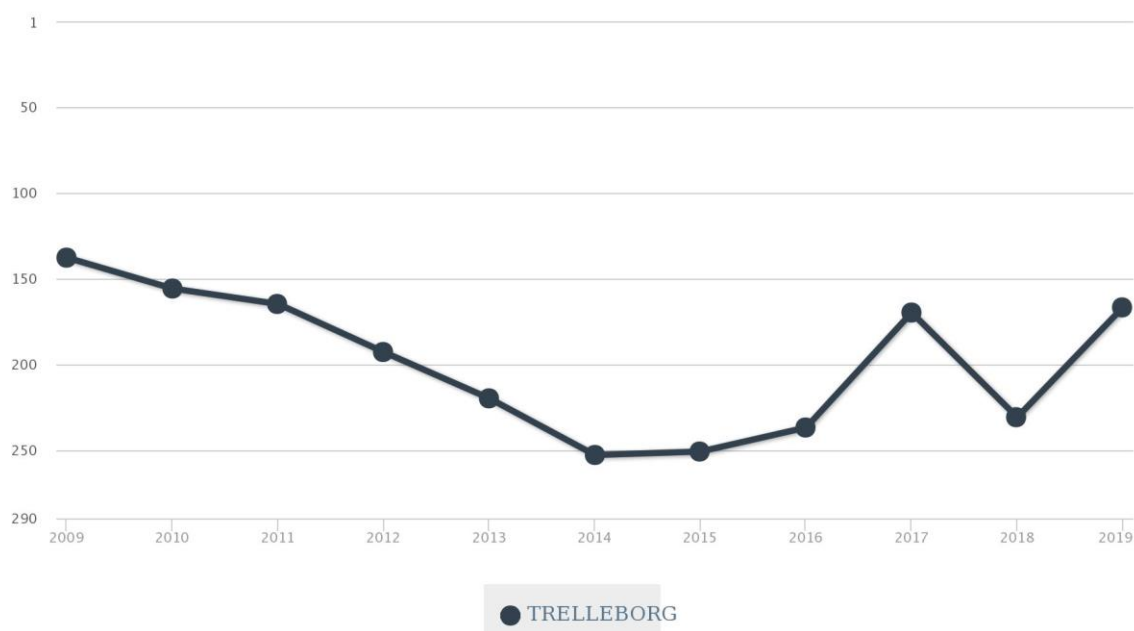
2020-05-12

Trelleborgs kommun steg mest i rankingen i hela länet mellan 2018 och 2019, 64 placeringar. I totalrankningen bland kommunerna låg Trelleborg på 167:e plats.

I kategorin "Pendlingskommun nära storstad – kommuner där minst 40 procent av befolkningen pendlar till arbete i en storstad eller storstadsnära kommun" hamnade Trelleborg på plats 33 av 43 kommuner.

Tabellen nedan illustrerar hur den sammanlagda utvecklingen sett ut i Trelleborg placeringsmässigt i förhållande till övriga kommuner under perioden 2009-2019:

Rankingutveckling 2009-2019

Två tredjedelar av det sammanlagda resultatet i rankingen baseras på enkätundersökningen till företagen. En positiv utveckling mellan 2018 och 2019 görs för åtta av de tolv parametrarna i förhållande till andra kommuner. För en av parametrarna, vägnät, tåg- och flyg, står utvecklingen stilla och tre stycken, medias attityder till företagande, skolans attityder till företagande samt allmänhetens attityder till företagande visar på en negativ utveckling.

Trelleborgs kommun har under perioden sen 2010 ständigt legat utanför topp 100 och enskilda år även utanför topp 200. Även för värdet "konkurrens från kommunen" har Trelleborg gått framåt 2019 i och med en stigning med drygt 100 placeringar efter en kraftig nedgång i rankingen mellan 2017 och 2018.

Särskilt positiv utveckling i förhållande till övriga kommuner är "tillgången till kompetens" där Trelleborgs kommun steg 121 placeringar från 2018 till en 26:e plats bland alla kommuner 2019.

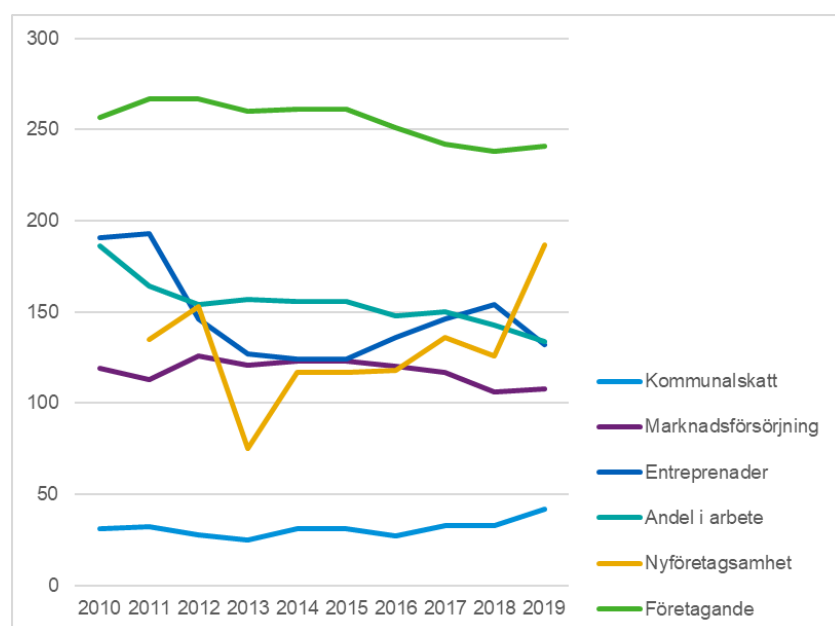
Trelleborgs kommun

Granskning av kommunens näringslivsarbete

2020-05-12

Media, skola och allmänhetens attityd gentemot företagande är särskilt svagt och Trelleborg sjönk dessutom i rankningen mellan 2018 och 2019. Kategorin allmänhetens attityder till företagande sjunker 2019 ned till 264:e plats bland de 290 kommunerna.

En tredjedel av det sammanlagda resultatet i rankingen utgörs av statistik från SCB och UC. Tabellen nedan redogör för förändringen i de sex parametrar som beaktas mellan 2010 och 2019. Sämst ranking har Trelleborg avseende företagande. Bäst ranking har Trelleborgs kommun för faktorn "kommunalskatt". Där har kommunen dock sett en negativ utveckling det senaste året.

Diagrammet visar utvecklingen avseende Trelleborgs kommuns ranking för de faktorer som utgör en tredjedel av resultatet i Svenskt Näringslivs ranking.

3.3.2 Insikt: Öppna jämförelser – Företagsklimat 2019

SKR genomförde i samarbete med Stockholm Business Alliance 2019⁷ en undersökning på kommuners företagsklimat. Sammantaget deltog cirka 34000 företagare med sina synpunkter kring kommuners arbete gentemot företag. Undersökningen berör sex stycken myndighetsområden och sex stycken serviceområden.

Myndighetsområden är: brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll samt serveringstillstånd. Serviceområdena är: information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet. Det centrala värdet i mätningen är summan av dessa värden som sammanfattas i NKI (nöjd kund-index). Genomsnittligt index för samtliga kommuner 2019 var 73. Följande betygsskala används som sträcker sig mellan 0-100.

⁷ Ett partnerskap mellan 55 kommuner i åtta län där fokus ligger på att attrahera utländska investeringar till regionen.

Trelleborgs kommun

Granskning av kommunens näringslivsarbete

2020-05-12

Betygsskala 0–100
>80 Mycket högt
70–80 Högt
62–69 Godkänt
50–61 Lågt
<50 Mycket lågt

Trelleborg kommuns index 2019 var 73. Det innebär att Trelleborg i relation till samtliga 173 kommuner placerar sig på plats 105. I kommungruppen "kommuner med över 40000 invånare" placerar sig Trelleborg på plats 38 av 62 kommuner.

Samtliga kommuner är inte med i rankingen för samtliga myndighetsområden. Trelleborgs kommun har inget resultat för myndighetsområdena brandskydd och markupplåtelse. Tabellen nedan sammanfattar NKI för respektive myndighetsområde för Trelleborgs kommun.

NKI						
Totalt	Brandskydd	Bygglov	Mark-upplåtelse	Miljö- och hälsoskydd	Livsmedelskontroll	Serverings-tillstånd
73		77		65	78	80

I förhållande till genomsnittet för alla kommuner ligger NKI för bygglov markant högre än genomsnittet. Miljö- och hälsoskydd ligger strax under genomsnittet och serveringstillståndsvärdet samt livsmedelskontroll 62 ligger strax över genomsnittsvärdet.

Tabellen nedan sammanfattar Trelleborg kommuns resultat för respektive serviceområde.

Betygsindex och effektmått per serviceområde											
Information		Tillgänglighet		Bemötande		Kompetens		Rättssäkerhet		Effektivitet	
73	-	76	-	76	-	72	-	75	-	75	-

I förhållande till genomsnittet för alla kommuner ligger Trelleborg kommuns NKI för information, tillgänglighet, och effektivitet över genomsnittet. Rättssäkerhet ligger i linje med genomsnittet. NKI för serviceområdena bemötande och kompetens ligger däremot under genomsnittsvärdet.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att Trelleborg kommuns genomsnittliga NKI och NKI för respektive myndighetsområde och serviceområde generellt ligger i linje med genomsnittet för övriga kommuner. Inget område ligger under det som i betygsskalan kallas "godkänt". Samtliga värden utom ett ligger inom ramen för betygsskalans kategori "högt".

3.3.3 Näringslivets upplevelse av Trelleborgs kommuns näringslivsklimat

Av våra intervjuer framgår att enheten för näringsliv genomför träffar med företrädare för det lokala näringslivet i syfte att bilda sig en uppfattning av hur samarbetet upplevs. Därutöver skickas så kallade kvalitetsenkäter ut till de företag som varit i kontakt med kommunen med frågor om deras upplevelser. Vidare har enheten under mars 2020 skickat ut en enkät till företagare i Trelleborg för att få fram hur de upplever den för tillfället rådande Corona-krisen. Där ställdes bl.a. frågor om i vilken utsträckning företaget påverkas ekonomiskt och i fall det finns risk för att företaget behöver minska ner på verksamheten med anledning av Corona.

Enligt vår dialog med företrädare för lokala företagarföreningar är uppfattningen att kommunen tidigare inte anpassat aktiviteter efter det lokala näringslivets förutsättningar och att företagarföreningarnas synpunkter och idéer ej i tillräcklig utsträckning beaktas. Det beskrivs även en oro för att förflyttningen av det operativa ansvaret för näringslivsfrågorna till arbetsmarknadsnämnden leder till ett större fokus på näringslivsfrågorna som arbetsmarknadsåtgärd snarare än på att skapa ett attraktivt företagsklimat. Enligt företrädare för företagarföreningar kunde den nya organisationen för näringslivsarbetet i större utsträckning arbetat för att göra sig synliga för näringslivet. Speciellt eftersom det är en ny och för företagen okänd organisation. Upplevelsen är även att kommunen i sitt näringslivsarbete bör intensifiera sitt arbete med de näringslivskontakter i kommunen som man inte redan har ett långtgående samarbete med.

Enligt intervjuer med företrädare för Trelleborgs kommun är uppfattningen att den nya organisationen bedöms som mer handlingskraftig. Man betonar att uppföljningar behöver ske när man kommit längre i arbetet.

3.3.4 Bedömning

Genomförs undersökningar av företagsklimatet i kommunen och om företagarna upplever att det finns ett tillfredsställande samarbete?

Vi konstaterar att mätningar som exempelvis Svenskt Näringslivs ranking används i Trelleborgs kommun bl.a. som indikator för att bedöma måluppfyllelse. Som komplement till det genomförs träffar med företrädare för företagen och kvalitetsenkäter skickas ut till de företag som varit i kontakt med kommunen. Enligt dialog med företrädare för lokala företagarföreningar kan dialogen med de delar av näringslivet i Trelleborgs kommun där man ej sen tidigare etablerat kontakt stärkas. Vår bedömning är därmed att kommunen kan stärka uppföljningen hur företagare i Trelleborgs kommun upplever ett tillfredsställande samarbete och företagsklimat.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsens och arbetsmarknadsnämndens arbete avseende styrning och uppföljning av näringslivsarbetet i huvudsak bedrivs på ett ändamålsenligt vis. Vi bedömer att åtgärder vidtagits sedan revisionens granskning 2018 där följande revisionen lämnade följande rekommendationer:

2020-05-12

- Stärka styrning och uppföljning av kommunens näringslivsarbete för att säkerställa följsamhet och åtgärder kopplat till näringslivspolicyn och antagna mål.

Kommentar: Med anledning av bristande måluppfyllelse avseende kommunstyrelsens näringslivsarbete 2019 är vår bedömning att mer bör göras för att säkerställa att säkerställa följsamhet och åtgärder kopplat till kommunens strategi för näringslivsarbetet. Mycket har förändrats inför 2020 avseende kommunens arbete med såväl mål som organisationen för näringslivsarbetet. Det är viktigt att det planerade arbetet också genomförs. Därför kvarstår denna rekommendation.

- Säkerställa bättre samordning mellan de nämnder och bolag som arbetar med näringslivsfrågor och tillse att det finns en ansvarig för arbetet, för att därigenom nå de mål som uttalats för kommunens näringslivsarbete.

Kommentar: Under 2019 har Arbetsmarknadsnämnden fått ansvaret för det operativa arbetet med kommunens näringslivsfrågor. Vi bedömer att genom förändrad roll- och ansvarsfördelning att kommunstyrelsen skapat förutsättningar för bättre samordning. Vår bedömning är att åtgärder vidtagits i enlighet med revisionens rekommendation vad gäller att tydliggöra ansvar men att åtgärder kvarstår avseende att samordna arbetet mellan ansvariga nämnder.

Vår bedömning sedan förra granskningen är att roller och ansvar har tydliggjorts i arbetsmarknadsnämndens respektive kommunstyrelsens reglemente. Vi konstaterar att intervjuade upplever en tydlig roll- och ansvarsfördelning och ett välfungerande operativt arbete. Dock ser vi en risk för otydlig roll- och ansvarsfördelning eftersom ansvaret ligger på två nämnder. Utifrån våra intervjuer framgår att kommunstyrelsen och kommunledningen är involverade i arbetet med företagsetableringar vilket enligt organisationsschemat ligger under arbetsmarknadsnämndens ansvar. Vid tidpunkten för granskningen saknas även en uppföljning av näringslivsarbetet utifrån den nya organisationen och de mål och strategier som uttalats för arbetet för båda nämnderna. Eftersom organisation är så pass ny ser vi det som viktigt att det finns en kontinuerlig och strukturerad uppföljning för att säkerställa roller, ansvar och samordning av arbetet. Vi ser positivt på ambitionen om kvartalsvisa rapporteringar från arbetsmarknadsnämnden till KSAU som enligt de intervjuade ska påbörjas under våren.

Vår bedömning är även att kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden bör verka för att företagarnas upplevelse av samarbetet med kommunen är välfungerande utifrån de mål som uttalats av nämnderna för arbetet. Särskilt med tanke på att det är en ny organisation.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsens och arbetsmarknadsnämndens arbete avseende styrning och uppföljning av näringslivsarbetet i huvudsak bedrivs på ett ändamålsenligt vis. Vi bedömer att åtgärder vidtagits sedan revisionens granskning 2018 vad gäller att tydliggöra organisation och ansvar för kommunens näringslivsarbete och tillse att det finns tillräckliga resurser.

Trelleborgs kommun

Granskning av kommunens näringslivsarbete

2020-05-12

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden att:

- Följa upp att roller och ansvar är tydliggjort mellan kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden i syfte att uppnå gemensamma mål då ansvaret är delat på två nämnder.
- Se över kommunens näringslivspolicy i syfte att anpassa den till nuvarande organisation för näringslivsarbetet.
- I enlighet med antagna mål för näringslivsarbetet verka för att utveckla Trelleborgs kommuns företagares upplevelse av samarbetet med kommunen i näringslivsfrågor.
- Säkerställa styrning och uppföljning av kommunens näringslivsarbete för att tillse följsamhet och åtgärder kopplat till näringslivspolicyn och antagna mål.

Datum som ovan

KPMG AB

Ida Brorsson
Certifierad kommunal revisor

Daniel Strandberg
Kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.